

Veľká Domaša – Poľany

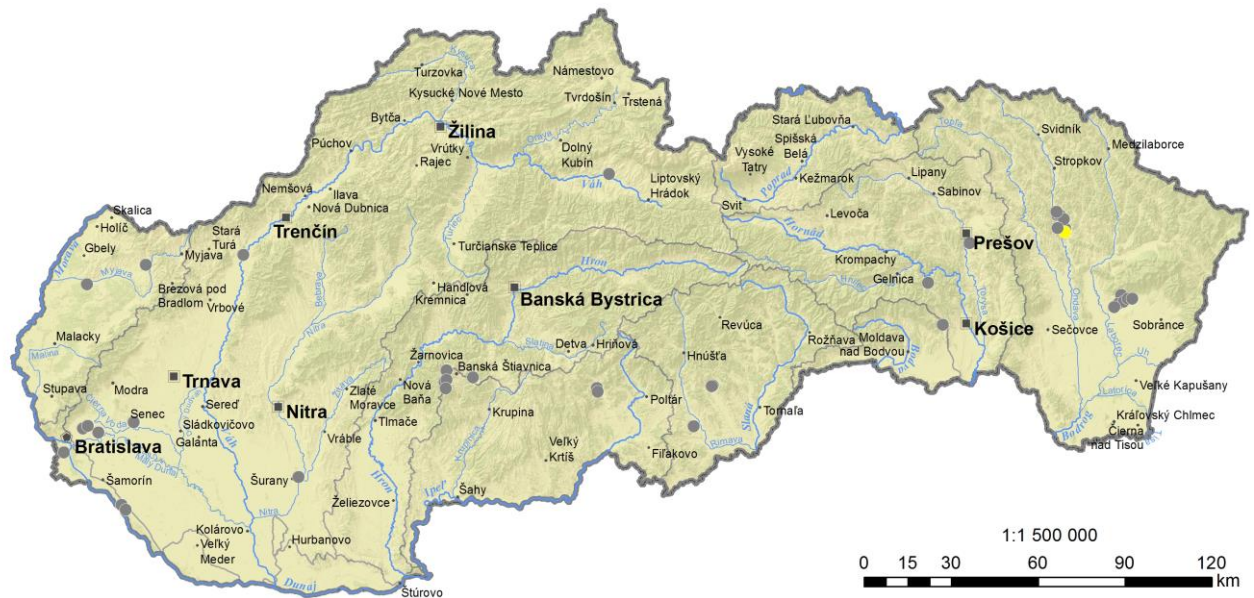
Internetový profil vody určenej na kúpanie

Členský štát EÚ: Slovenská republika	
Kraj: Prešovský	
Obec: Holčíkovce	
ID vody na kúpanie: SKREK022	
Spôsob vyhlásenia vody určenej na kúpanie (ďalej len „VUK“): Lokalita Veľká Domaša – Poľany bola vyhlásená Všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu životného prostredia v Prešove č. 4/2005 z 05. mája 2005, ktorou sa vyhlasujú vody určené na kúpanie a určujú povrchové vody určené pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb za vodu určenú na kúpanie.	

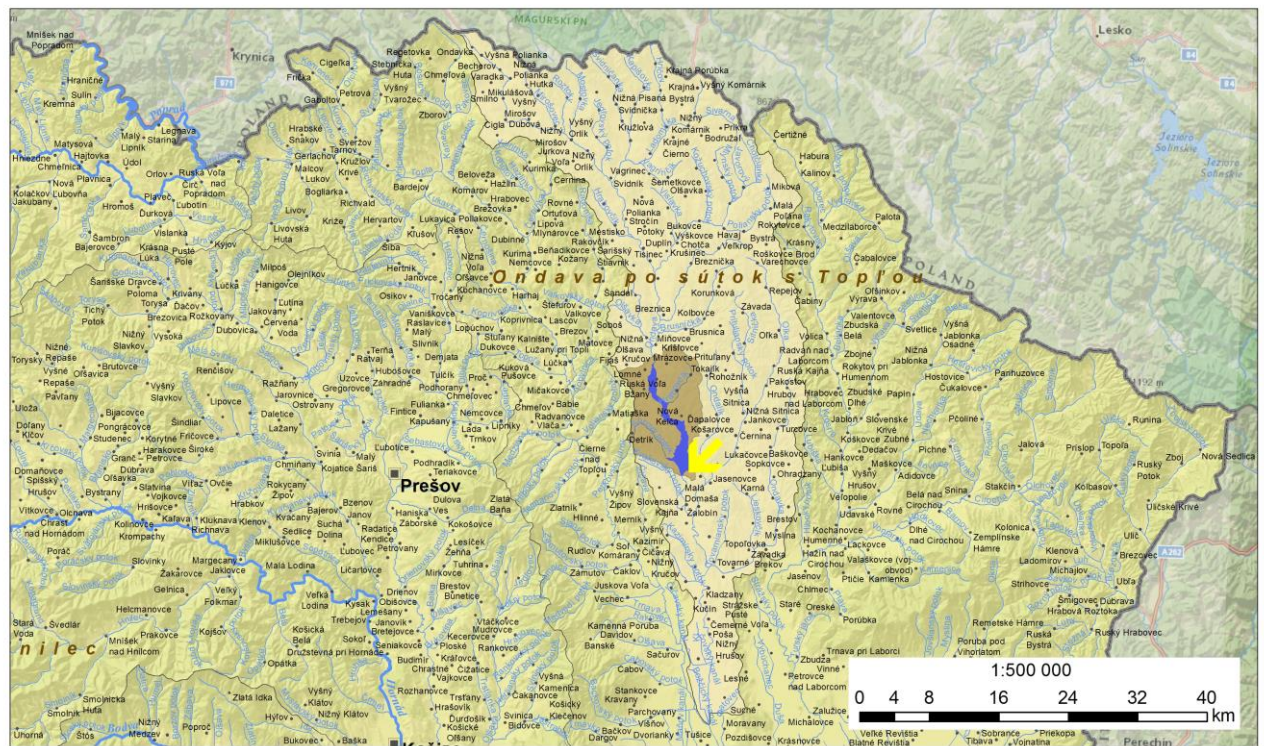
Obr. 1: Veľká Domaša – Poľany
(zdroj: RÚVZ so sídlom vo Vranove nad Topľou)

Orgán kompetentný za monitorovanie	Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Vranove nad Topľou
Kontaktné údaje	<u>adresa:</u> Pribinova 95, 093 01 Vranov nad Topľou <u>tel.:</u> 057/44 64 631 <u>e-mail:</u> ruvzvt@uvzsr.sk
Orgán kompetentný za hodnotenie	Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky
Kontaktné údaje	<u>adresa:</u> Trnavská cesta 52, 826 45 Bratislava <u>tel.:</u> 02/49 284 111 <u>e-mail:</u> uvzsr@uvzsr.sk
Spôsob rekreácie	neorganizovaná (bez prevádzkovateľa)

Lokalizácia vody určenej na kúpanie v rámci SR

Detail základného povodia

Legenda

● Bratislava	hlavné mesto	~ štátna hranica	~ čiastkové povodie	● voda na kúpanie	~ názov hlavného toku
■ Prešov	krajské mesto	~ hlavný tok	~ základné povodie	→ lokalizácia vody na kúpanie	~ názov prítoku
• Detrik	názov obce	~ prítok	~ podrobné povodie	~ Ondava po sútoku s Topľou	názov základného povodia

Mapová kompozícia: ©SAŽP CEI, Banská Bystrica, 2013; Použité údaje: Atlas krajiny SR ©SAŽP CEI, B.Bystrica, 2002; National Geographic, Esri, DeLorme, NAVTEQ, UNEP-WCMC, USGS, NASA, ESA, METI, NRCAN, GEBCO, NOAA, IPC

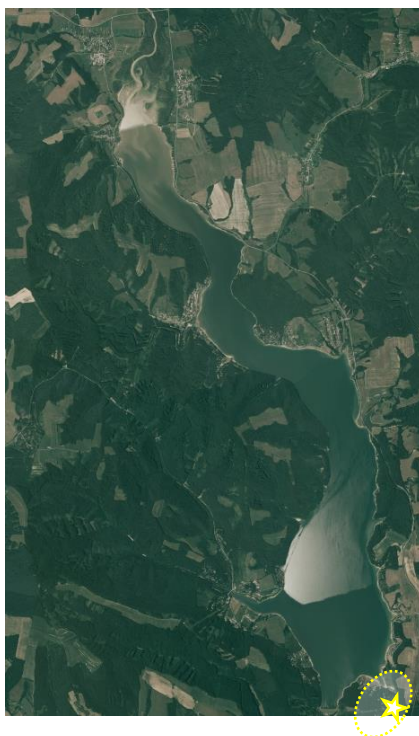
Mapa 1: Lokalizácia VUK Veľká Domaša – Poľany (zdroj: SAŽP)

Popis lokality

Vodná nádrž Veľká Domaša leží v Ondavskej vrchovine, v horskom prostredí Nízkych Beskýd. Viacúčelová nádrž bola vybudovaná v rokoch 1962 – 1966 ako ochrana proti jarným záplavám na Východoslovenskej nížine a zdroj vody pre rozvíjajúci sa priemysel a výrobu elektrickej energie. Vodou bola napustená v roku 1967. V súvislosti s jej výstavbou úplne zaniklo 6 obcí (Veľká Domaša, Dobrá nad Ondavou, Trepec, Kelča, Valkov a Petejovce) a 2 čiastočne (Bžany a Turany nad Ondavou). Okolie vodnej nádrže je ovplyvnené antropogénnou činnosťou; charakter krajiny je modelovaný poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom. Pri prevažne zalesnených, vyše 40 km dlhých brehoch Veľkej Domaše, sa nachádzajú malebné zákutia určené pre individuálnu turistiku aj cykloturistiku, pestovanie vodných športov, rybolov i hubárčenie.

Stredisko Poľany sa nachádza v juhovýchodnej časti Domaše, je známe pravidelnými letnými podujatiami. Najlepší prístup je z cesty Vranov nad Topľou – Stropkov. Poľany patria k najstarším na Domaši. Vyznačujú sa veľkou plážou s dobrým prístupom do vody. Ich súčasťou je autokemping. Rekreatanti majú na ubytovanie k dispozícii turistickú ubytovňu Monika.

V posledných rokoch bol zaznamenaný výraznejší pokles vodnej hladiny vody, a tým bol sťažený prístup rekreatantov k vode.

Legenda:

- monitorovacie miesto
- prevádzkovaná pláž

mierka: **1 : 50 000**

Mapa 2: Letecká snímka VUK

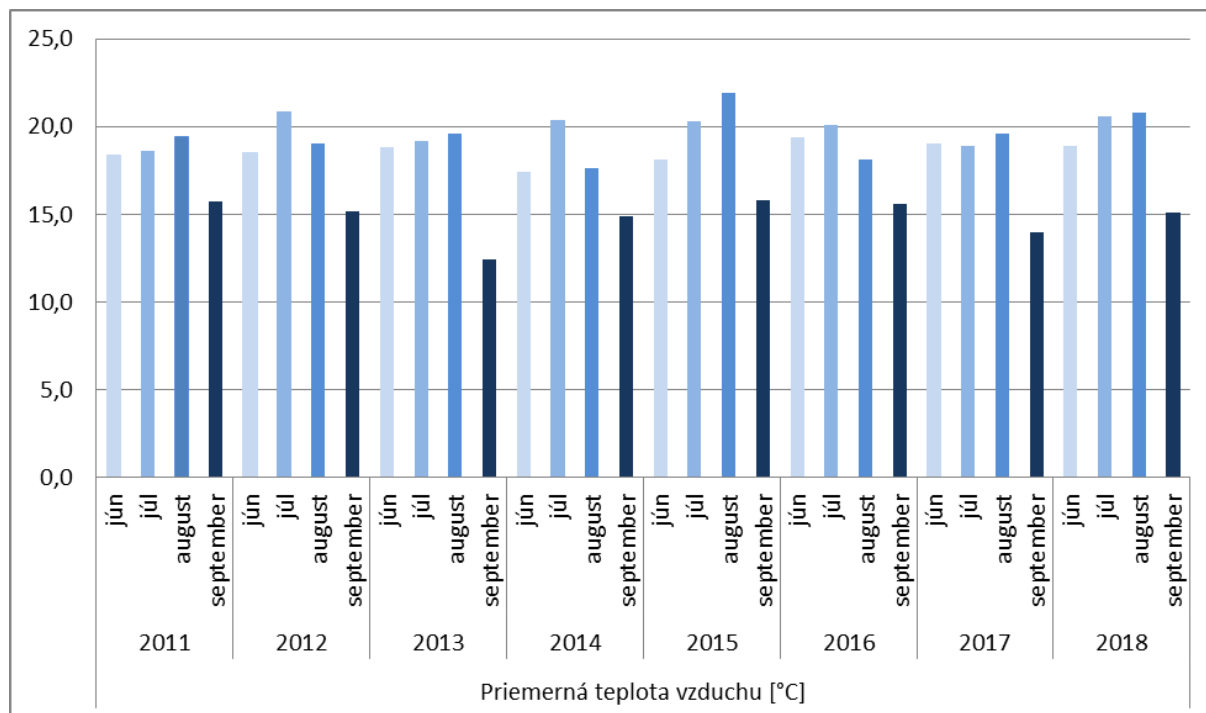
(zdroj: Digitálna ortofotomapa © EOROSENSE, s. r. o., © GEODIS SLOVAKIA, s. r. o.)

Súradnice monitorovacieho miesta		x	y
Súradnicový systém	ETRS89	21,7093	49,0062
	S-JTSK	-228 319,3792	-1 209 284,7815

Tab. 1: Lokalizácia VUK Veľká Domaša – Poľany

Popis pláže

Štruktúra pláže	trávnatá a štrková s pozvoľným vstupom do vody
Charakter pláže	prírodný
Celková dĺžka/plocha pláže	100 m/3000 m ²
Celková plocha lokality	15 100 000 m ²
Plocha vody na kúpanie	13 000 m ²
Priemerná/max. hĺbka vody na kúpanie	2,5 m/12 m
Priemerná teplota vody počas sezóny	22,5 °C
Obvyklá dĺžka kúpacej sezóny	1.7. – 31.8.

Obz. 2: Priemerná teplota vzduchu na VUK Veľká Domaša – Poľany (zdroj: SHMÚ)

Vybavenie pláže	<u>toalety</u> : v prevádzke počas kúpacej sezóny	
	<u>sprchy</u> : v prevádzke počas kúpacej sezóny	
Maximálny denný počet kúpajúcich sa počas kúpacej sezóny		1 000 osôb
Kapacita areálu		2 000 osôb

Vybavenie areálu: 3 stánky s občerstvením so zariadením pre osobnú hygienu (WC, sprchy, umyvárne).

Obr. 3: Veľká Domaša – Poľany, pláž (zdroj: RÚVZ so sídlom vo Vranove nad Topľou)

Lokalizácia VUK v zmysle § 2, 3 a 11 zákona č. 364/2004 Z. z.

Názov povodia	Dunaj
ID povodia	SK40000
Názov čiastkového povodia	Bodrog
ID čiastkového povodia	SK40000RB2SB10
Názov vodného útvaru	vodná nádrž Veľká Domaša, vodná nádrž Malá Domaša
ID vodného útvaru	SKB1002

Charakteristika vodných útvarov

Veľká Domaša – Poľany je zároveň útvárom povrchových vôd vodná nádrž Veľká Domaša, vodná nádrž Malá Domaša s kódom SKB1002. Je to útvár povrchových vôd stojatých, teda vodná nádrž alebo podľa terminológie rámcovej smernice o vode rieka so zmenenou kategóriou.

Kategória vodného útvaru		povrchová voda stojatá (vodná nádrž)
Kód vodného útvaru		SKB1002
Názov vodného útvaru		vodná nádrž Veľká Domaša, vodná nádrž Malá Domaša
Typologický popis vodného útvaru	kód typu	K123
	popis typu	vodný útvár so zmenenou kategóriou stredne hlboký s veľkou plochou povrchu v nadmorskej výške do 200 m v Karpatoch
Plocha vodného útvaru (km²)		15,641
Charakter vodného útvaru		výrazne zmenený
Stav vodného útvaru	chemický stav	dobrý (M)
	ekologický stav	nerelevantný údaj
	ekologický potenciál	priemerný (M)

Legenda:

M - stav vyhodnotený so strednou úrovňou spoľahlivosti

Tab. 2: Zadefinovanie útvaru povrchovej vody, v ktorom sa VUK nachádza (zdroj: MŽP SR)

Stav tejto VUK môže byť ovplyvnený stavom ďalšieho útvaru povrchovej vody s kódom SKB0003.

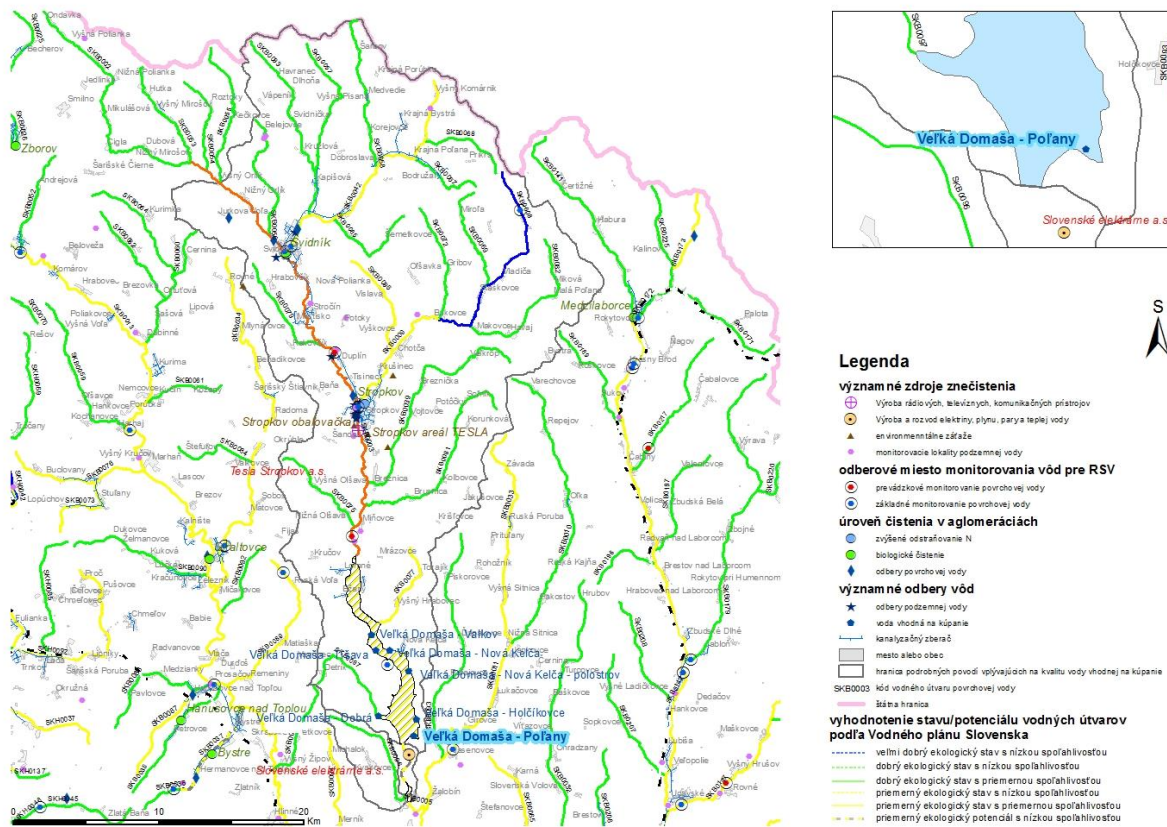
Kategória vodných útvarov		povrchová voda tečúca (rieka)
Kód vodného útvaru		SKB0003
Názov vodného útvaru		Ondava
Typologický popis vodných útvarov	kód typu	K2S
	popis typu	stredne veľké toky v nadmorskej výške 200 – 500 m v Karpatoch
Dĺžka vodného útvaru (km)		36,85 (57,90 *)
Charakter vodného útvaru		prírodný
Stav vodných útvarov	chemický stav	dobry (M)
	ekologický stav	zlý (M)
	ekologický potenciál	nerelevantný údaj

Legenda:

M - stav vyhodnotený so strednou úrovňou spoľahlivosti
 * vrátane pramennej časti Ondavy, SKB0002

Tab. 3: Ďalšie vodné útvary v oblasti vplyvu, ktoré by mohli byť zdrojom znečistenia (zdroj: MŽP SR)

Charakteristika oblasti vplyvu

Mapa 3: Oblať vplyvu (zdroj: VÚVH)

Popis zdrojov znečistenia v oblasti vplyvu

Na negatívnom ovplyvňovaní kvality vody na kúpanie sa môžu podieľať tieto zdroje znečistenia:

- zástavba súkromných rekreačných chát, ktoré sa nachádzajú na južnej a juhovýchodnej strane pláže – chaty nie sú napojené na verejnú kanalizačnú sieť. Na akumuláciu splaškových odpadových vôd slúžia žumpy – ich technický stav (vodotesnosť) nie je známy,
- vodné vtáctvo a rybné hospodárstvo (prikrmovanie, exkrementy).

Vodná nádrž Veľká Domaša je vďaka svojej polohe v oblasti bez priemyslu spôsobujúceho znečistenie a výraznej samočistiacej schopnosti známa svojou čistou vodou s množstvom rýb. Vodná nádrž je od telesa hrádze po cestný most pri obci Lomné vymedzená ako rybársky kaprový lovný revír v užívaní Slovenského rybárskeho zväzu. Na vyznačenom úseku od obce Turany nad Ondavou po cestný most pri obci Lomné je vymedzená ako chránená rybárska oblasť, v ktorej platí všeobecný zákaz lovu rýb. Na základe každoročného pravidelného zarybňovania sa vo Veľkej Domaši vyskytujú nasledovné druhy rýb:

- hospodársky cenné druhy: kapor rybníčný (dominantné zastúpenie), sumec veľký, šľuka severná, zubáč veľkouсты, úhor európsky,
- menej cenné (sprievodné) druhy: lieň sliznatý, pleskáč vysoký, karas striebřistý, jalec hlavatý, boleň dravý, ostriež zelenkavý, červenica ostrobruchá, plotica červenooká a belica európska.

Vo Vodnom pláne Slovenska bol pre prvý plánovací cyklus na výpočet emisií živín zaťažujúcich povrchové vody použitý model MONERIS. Emisie dusíka a fosforu sú počítané na základe vstupných informácií o živinovom znečistení pochádzajúcom z bodových zdrojov znečistenia, ktorými sú vypúšťania z čistiarní odpadových vôd a vypúšťania priemyselných vôd a na základe informácií o živinovom znečistení pochádzajúcom z plošných zdrojov znečistenia, ktorými sú atmosférická depozícia, erózia, povrchový odtok, sídla s nevybudovanou verejnou kanalizáciou alebo odľahčovaním dažďových vôd, drenáž a podzemná voda. Výsledky modelovania sú popísané v kapitole 8.2 Vodného plánu Slovenska, ktorý je dostupný na <https://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/voda/koncepcne-aplanovacie-dokumenty/vodny-plan-slovenska-aktualizacia-2015/>.

Znečistenie živinami v podrobnom povodí (4-30-08-068)		Interval vypočítaný prostredníctvom modelu MONERIS
celkový dusík	kg/(ha.rok)	6,01 - 9,00
celkový fosfor	kg/(km ² .rok)	30,01 - 60,00

Tab. 4: Znečistenie živinami vypočítané prostredníctvom modelu MONERIS pre referenčné obdobie 2010 – 2015 (zdroj: VÚVH)

Opatrenia, ktoré sú zamerané na zníženie živinového a organického znečistenia spôsobeného nedostatočným čistením odvádzaných odpadových vôd alebo nedostatočným odkanalizovaním obcí spolu s opatreniami zameranými na zníženie vstupu živín z poľnohospodárstva popisujú kapitoly 8.1 a 8.2 Vodného plánu Slovenska, ktorý je dostupný na <https://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/voda/koncepcne-aplanovacie-dokumenty/vodny-plan-slovenska-aktualizacia-2015/>.

Kvalita vody

Mikrobiológia

Zdravotne významné ukazovatele mikrobiologickej kvality vody (*Escherichia coli*, črevné enterokoky) neprekročili v sledovanom období rokov 2011 – 2018 medzné hodnoty ustanovené v národnej legislatíve pre prírodné kúpaliská.

V hodnotení kvality VUK podľa požiadaviek európskej legislatívy bola v rokoch 2011 až 2014 a v roku 2018 Veľká Domaša – Poľany klasifikovaná ako výborná (najvyšší stupeň kvality). V rokoch 2015 – 2017 bola lokalita klasifikovaná ako dobrá.

Rok	2018	2017	2016	2015	2014
Klasifikácia VUK					

Význam symbolov:

Tab. 5: Vyhodnotenie kvality vody na VUK Veľká Domaša – Poľany podľa Vykonávacieho rozhodnutia komisie, z 27. mája 2011, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/7/ES ustanovuje symbol na informovanie verejnosti o klasifikácii VUK a o zákaze kúpania alebo odporúčaní nekúpať sa.

Prehľad stavov kvality na všetkých VUK počas kúpacích sezón 2011 – 2018 a bližšie informácie o aktuálne platnej legislatíve pre vody na kúpanie sú dostupné na http://www.uvzsr.sk/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=168&Itemid=65.

Sinice (cyanobaktérie) a riasy

Lokalita Veľká Domaša – Poľany sa vyznačuje pestrou sinicovou a riasovou flórou. V riasovom fytoplanktónu dominujú zelené bičíkovce, ako napr. *Phacotus lenticularis*, *Cryptomonas marssonii*, *C. curvata*, *C. tetrapyrenoidosa*, *Ceratium cornutum* a iné. Hojne zastúpené sú rozsievky najmä *Cyclostephanos dubius*, *Stephanodiscus hantzschii*, *Asterionella formosa*, *Aulacoseira ambigua*, *Fragilaria ulna* var. *acus* a *F. crotonensis*. Na začiatku vegetačného obdobia sa vo fytoplanktónu vyskytujú chladnomilné druhy skupiny *Chrysophyceae*, ako *Dinobryon divergens*, *Uroglena gracilis*, *Mallomonas tonsurata*, *M. coronata*. Z chlorokokálnych druhov tu možno nájsť *Pediastrum boryanum*, *Tetrastrum triangulare*, *Actinastrum hantzschii*, *Oocystella lacustris*, *Planktosphaeria gelatinosa* a iné. Zaznamenaná bola aj vláknitá riasa *Koliella longiseta*. Z taxónov cyanobaktérií so schopnosťou tvoriť vodný kvet boli v malom množstve zaznamenané *Aphanizomenon gracile* a *Dolichospermum sp.*, z ostatných druhov cyanobaktérií *Cyanogranis ferruginea*, *Aphanocapsa holsatica* a *Merismopedia tenuissima*.

Dlhodobu dobrú kvalitu vody na kúpanie v sledovanom období rokov 2016 – 2018 potvrdzujú hodnoty chlorofylu a, ktoré sa pohybovali v rozmedzí od 2,2 do 14,3 µg/l (medzná hodnota ukazovateľa je 50 µg/l) aj hodnoty cyanobaktérií, ktoré sa pohybovali v rozmedzí od 0 do 1 000 buniek/ml (medzná hodnota ukazovateľa je 100 000 buniek/ml).

Makroriasy a ostatné makrofyty

Hlavná pláž je tvorená zatrávnenými brehmi, ktoré pozvoľna prechádzajú do štrkovitého podkladu dna.

Na rozhraní brehu a vody, mimo priestoru pláže, rastie okrasa okolíkatá (*Butomus umbellatus*) a žabník skorocelový (*Alisma plantago-aquatica*).

Vo voľnej vode rastie rožkatec ponorený (*Ceratophyllum demersum*). Nadmerný rozvoj červenavca kučeravého (*Potamogeton crispus*) bol zaznamenaný v roku 2009. Vplyvom záplav počas jarných mesiacov v roku 2010 došlo k rapídneho zníženiu jeho výskytu.

Posledný odber a vyšetrenia makrofytov boli vykonané v roku 2017.

Dopady na zdravie

Žiadne poškodenie zdravia návštevníkov VUK Veľká Domaša – Poľany nebolo zaznamenané.

Údaje o profile

Dátum vytvorenia profilu

22. marec 2011

Posledná revízia profilu vody na kúpanie

september 2019

Dôvod revízie

aktualizácia pred kúpacou sezónou

Najbližšia revízia profilu vody na kúpanie

podľa potreby

Spracovali:

Výskumný
ústav
vodného
hospodárstva

SLOVENSKÁ AGENTÚRA
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Slovenský hydrometeorologický ústav

Mgr. RNDr. MUDr. Ján Mikas, PhD.
hlavný hygienik Slovenskej republiky